

Referencer kan findes i den fulde rapport
Vores Bidrag 2021

Sundhed og trivsel

VORES BIDRAG TIL SUNDHED OG TRIVSEL

Boligen er den fysiske ramme om vores liv og har stor indflydelse på vores sundhed og sociale trivsel. I de almene boligområder er der medarbejdere og beboere, som er professionelt og frivilligt engageret lige der, hvor folk bor.

Det gør os til en af Danmarks største civilsamfundsaktører. Heri ligger et enormt potentiale for at skabe gode fællesskaber og naboskab – det er med til at fremme både fysisk og psykisk sundhed for den million borgere, der bor alment.

VI SKABER SUNDE BOLIGER OG BEDRE INDEKLIMA

I Danmark er indeklimaet særligt vigtigt, fordi vi bruger mellem 80 og 90 pct. af vores samlede tid indendørs (Miljøstyrelsen, 2006). Samtidig er det bekymrende, når estimerer peger på, at der i Danmark årligt tabes 22.000 sunde leveår på grund af dårligt indeklima (European Union, 2013).

Der er med andre ord stort potentiale til at gøre det meget bedre – og skabe

gevinster for både de enkelte beboere og samfund.

Det er de almene boligorganisationer rigtig godt i gang med, både i nybyggeriet og i renoveringerne, hvor der er stor opmærksomhed på at anvende materialer, der understøtter et sundt indeklima, eksempelvis svanemærkede samt astma- og allergimærkede produkter.

Renoveringer

3 ud af 5 har fokus på godt indeklima

1 ud af 3 har brugt sundhedsmæssigt ansvarlige materialer

Nybyggerier

1 ud af 3 har stillet krav om sundhedsmæssigt ansvarlige materialer

Case: fsb har screenet alle boliger for PCB

Det københavnske boligselskab fsb gennemførte i 2020 en systematisk måling af PCB i samtlige boligafdelinger, som enten er bygget eller renoveret i årene mellem 1950-1977, dvs. de år hvor der blev brugt PCB i byggebranchen.

PCB påvirker indeklimaet og har en negativ indvirkning på helbredet, fordi det kan forårsage en række livstruende og kroniske sygdomme. Der blev fundet PCB i tre boligafdelinger, men alle målinger lå langt under Sundhedsstyrelsens aktionsværdi – altså den mængde hvor man skal handle på det for at forebygge sundhedsskader. Screeningen af de 19 afdelinger viste således, at der ikke var skadeligt PCB i luften.

Undersøgelsen blev foretaget af Dansk Miljøanalyse. Fsb's motivation for den grundige og systematiske undersøgelse var, at alle skal kunne leve trygt i deres bolig uden frygt for sundhedsskadelige stoffer.

Kilde: Fagbladet Boligen (2020a)

VI SAMARBEJDER OM SUNDHED

Almene boligorganisationer er til stede i alle landets 98 kommuner. Med en million beboere og 14.000 medarbejdere¹ udgør den almene sektor en fintmasket menneskelig infrastruktur. Det giver et enormt potentiale til at skabe sociale forandringer.

Danskernes sundhed bliver bedre og bedre, alligevel er uligheden i sundhed stigende, når det gælder kroniske sygdomme og levetid (Sundhedsstyrelsen, 2020; Sustainable Development Report, 2021).

Desværre er beboerne i almene boliger i dag statistisk set dobbelt så udfordrede på deres mentale og fysiske helbred som resten af befolkningen (SDU, 2017).

Almene boligområder er derfor en vigtig arena for målrettede sundhedsindsatser, hvis man vil mindske uligheden i sundhed. Her er de almene boligorganisationer oplagte samarbejdspartnere, der kan hjælpe med at skabe kontakt mellem beboerne og aktører på sundhedsområdet.

Under corona-pandemien kom det hele Danmark til gavn, da der hurtigt blev etableret beredskaber mellem boligorganisationer og kommuner for at opspore og forebygge smittespredning ved fx at dele information om COVID-19 og sikre nem adgang til test- og vaccinationscentre.

¹ Målt som fuldtidspersoner.

Case: Corona-guides bekæmper smitte

I Nordvestkvarteret i København har man uddannet 'corona-guides', der hjælper beboerne med at forstå retningslinjer og smitterisici og prøver at dæmpe frygten og ensomheden. Initiativet blev igangsat for at hjælpe med at holde smitten nede og gøre hverdagen lysere for beboerne under pandemien. Flere end 20 bestyrelsesmedlemmer og netværksarbejdere har fået et onlinekursus og er blevet klædt på til at udbrede viden om corona-smitte i de almene boligområder. De er blevet 'corona-guides.'

En opgave var også at finde corona-sikre veje til socialt samvær. Ensomhed er udbredt i boligområdet, og pandemien har ikke gjort det bedre. Man har derfor arbejdet på at få flere bænke op, så folk kan sidde med afstand, og i foråret blev der afholdt corona-banko, hvor beboerne deltog fra deres vindueskarme.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune afholder online kurser i smittebekæmpelse for folk i almene boligområder. Corona-guides er oftest folk med et stort netværk i boligafdelingerne, for eksempel bestyrelsesmedlemmer eller netværksmedarbejdere såsom bydelsmødre. Der er uddannet corona-guides i mindst 15 boligafdelinger i København.

Kilde: Fagbladet Boligen (2021a).

VI SÆTTER RAMMER FOR FÆLLESSKABER

380.000 voksne i Danmark oplever svær ensomhed (DEFACTUM, 2020) – ved at savne nogen at være sammen med, ved at føle sig udenfor og/eller ved at være isoleret fra andre. Alvorlig og langvarig ensomhed er skadeligt. Det medfører dårlig trivsel, sundhed og ringere livskvalitet.²

I årene 2013-2017 er ensomheden på landsplan steget med 10 pct. Beboere i de almene boliger har en væsentligt større oplevelse af, at de mangler nogen at tale med, og de føler sig dobbelt så ofte uønsket alene som ikke almene beboere (SDU, 2017).

Antallet af ensomme vurderes at være steget under corona.³ I november 2020 blev der på baggrund af en bred politisk aftale i Folketinget afsat 50 millioner kroner til bekæmpelse af ensomhed.

Heraf blev 15 millioner tildelt BL – Danmarks Almene Boliger og uddelt til 89 projekter, der skal modvirke ensomhed og mistrivsel i almene boligområder i hele landet. Det er et godt eksempel på den målrettede indsats, som den almene sektor kan levere i samarbejde med myndigheder og andre lokale aktører.

Case: BoVendia og Headspace sammen om mindre ensomhed blandt unge i Hjørring

Hjørring Kommune har en udfordring med ensomhed og mental sundhed blandt unge. I 2019 viste en analyse, at hvert fjerde barn i 5. klasse og hvert femte barn i 8. klasse i kommunen følte sig ensom i en vis grad.

Det har BoVendia, en boligorganisation i Hjørring, besluttet sig for at gøre noget ved og har derfor indgået samarbejde med Headspace for at skabe trygge fællesskaber for de unge. Fællesskaber er den bedste medicin mod ensomhed. Der arbejdes med relationer, netværk, sommeraktiviteter og fastholdelse af de unge i fællesskaberne.

Samarbejdet styrker de unges sociale liv og giver dem muligheden for at opleve gevinstene ved at være en del af de etablerede fællesskaber.

² Sundhedsstyrelsen (2016a), Sundhedsstyrelsen (2016b), Dansk Selskab for Folkesundhed (2018), Sundheds- og Ældreministeriet (2019).

³ BL's egne beregninger pba. en undersøgelse udført af Kantar Gallup for BL.